

GUIÓ PROGRAMA DE RÀDIO: PINTURA

Música inicial

PAU ROS: Bon dia oients d'Art Attack, tornem a l'acció amb més informació (música), en la secció d'avui us parlarem de les pintures de l'Antic Egipte, responent a les vostres preguntes que ens heu enviat a través de les nostres xarxes socials, Instagram i Twitter, amb el hashtag #ArtEgipciPintura.

Respondrem el màxim de dubtes possibles amb la col·laboració d'en Pere Mauriz, arqueòleg i amb la Nerea Rubies, experta en pintures antigues.

PERE: Hola a tots, com esteu?

NEREA: Hey, bon dia. Molt bé, molt contenta d'estar aquí avui.

PAU: Me'n alegro nois!

Per posar-nos en context, ens situem a l'Antic Egipte, a la riba del riu Nil, al Caire, Egipte, sobre l'any...

NEREA: Bé, l'art egipci es va desenvolupar en un període bastant llarg, del 3100 a.C. al 30 a.C. aproximadament.

PAU: **La primera pregunta dels oients és : que es pintava a l'antic egipte? En cada època es pintaven diferents coses o sempre el mateix?**

PERE: Mai va haver un gran canvi en el tipus de pintures, és a dir, en què pintaven en les diferents èpoques, però es diu que en l'Imperi Nou, que comprèn des del segle XVI(16)a.C. fins el segle XI(11)a.C.(més o menys entre el 1570 al 1070a.C.), va ser quan les pintures van agafar més força i més importància. Van començar a escriure relats mitològics del Llibre dels morts. Aquest llibre conté una sèrie de textos funeraris formats per fórmules funeràries, oracions, encanteris, himnes... Molts cops incorporaven els jeroglífics del llibre dels morts en les pintures. A part, també pintaven escenes quotidianes a l'interior de les tombes. Aquestes pintures servien per a que les ànimes dels difunts sapiguessin quina era la seva funció en la vida humana.

A les tombes sempre es pintava el faraó difunt i els déus, això es feia per a garantir la vida eterna al més enllà. En aquella època l'art en general girava al voltant dels déus i el més enllà.

Tot i no haver grans canvis en les temàtiques, en cada època hi havia certes característiques en les pintures.

PAU ROS: **I doncs, quines eren aquestes característiques?**

NEREA: N'hi havia diverses, però les tres principals eren:

La perspectiva mixta, les figures humanes estaven representades amb la cara i les extremitats, cames i braços de perfil, mentre que els ulls i el tronc mirant cap endavant, això els servia per a que la pintura doni més informació de la persona.

També podríem parlar del nivell d'importància de la jerarquia. Les primeres representacions eren únicament de figures de déus i faraons, però posteriorment, també apareixien personatges notables. Com més importat era una figura, és a dir, com més importància social tenia, més gran es representava.

La figura del faraó, representant dels déus, era la més gran de totes.

En definitiva la importància de la figura en aquella època, detereminava el seu tamany en les pintures.

Una altra característica era la llei de frontalitat, on les figures semblaven estar en un eix vertical i presenten quasi simètriques.

I en moltes pintures, hi havia representades dues mans dretes i dos peus drets. Es deia que la dreta era símbol de perfecció. Un clar exemple és la pintura de Ramsès, Horus i Anubis.

PAU ROS: Seguim amb més preguntes, una oient ens pregunta, quina era la tècnica que feien servir a l'hora de crear les pintures? Perquè suposo que les pintures que utilitzaven en aquella època no eren les mateixes que fem servir nosaltres avui dia, oi?

NEREA: No, és clar que no!

PAU: Jo tinc entès que es feia amb pigments naturals i un tercer element, que ho barrejaven tot i d'allà sortien les pintures, va per aquí?

PERE: Mes o menys... El que es solia fer era barrejar el rovell d'ou, o resina d'arbre, o bé cola, amb diferents pigments naturals, anomenats terres de colors. Per exemple, quan volien aconseguir el color negre utilitzaven el carbó com a pigment natural i ho barrejaven amb rovell d'ou. Per aconseguir el blanc es feia servir guix polvoritzat, pel verd utilitzaven la malaquita, un mineral. I com aquest, molts més.

PAU ROS: Perfecte seguim, tant als oients com a mi ens agradaria saber si tenien un lloc concret on fer aquestes pintures, o era quelcom més instintiu?

NEREA: Si bé la pintura donava suport arquitectònic amb fi religiós, i servia per a policromar les escultures, i tot i que també feien il·lustracions al papirs, on més identitat pròpia tenia la pintura era a les parets de les tombes, on pintaven escenes de la vida quotidiana dels déus i faraons i als temples en general, principalment a les columnes.

PAU: Per tant, si tenien espais concrets on pintar, suposo que tenien algún significat?

PERE: La principal raó eren motius religiosos. Les pintures representaven escenes religioses, com ara cerimònies. També pintaven per decorar les parets de les tombes dels morts i els temples en general. Es diu que era per emportar-se a l'altra vida tot el que pintaven.

PAU: Sens dubte, és molt curiós. Jo trobo que és un estil molt carregat. És sempre així, o és segons l'autor que hagi pintat la pintura?

PERE: Era bastant comú carregar molt les pintures, és més, era habitual utilitzar una tècnica anomenada Horror Vacui. Aquesta tècnica consisteix en no deixar cap espai en blanc del fons. Per fer això, feien diversos dissenys per a poder omplir-ho tot.

PAU: Ja per anar finalitzant amb l'entrevista, us demanaria que anomenessiu algunes de les obres més importants de l'art egipci:

PERE: De l'Imperi Antic, una de les més importants que hi ha és "Les Oques de Meidum", una pintura de sis oques en dos grups totalment simètriques sobre un fons llis i petites referències a la natura pel voltant.

NEREA : Altres exemples són la "Tomba de Nakht", on l'escena principal és Nakht i la seva dona fent una ofrena, mentre per darrera hi ha escenes secundàries de la seva vida quotidiana. Aquest és un clar exemple del que hem comentat abans sobre els cànons de perfil i la relació de la jerarquia amb el tamany en les pintures.

Un altre exemple seria la Tomba de Nefertari, on podem apreciar que les parets estan totes pintades amb escenes del llibre dels morts i pintures del camí a seguir per a la reina fins el més enllà.

Altres serien la "Tomba de Nebamum", on hi ha escenes de rituals, danses i banquets. La Tomba de Sennefer, Amenofis, etc.

PAU: Ara ja sí, per acabar, creieu que l'art de l'Antic Egipte té alguna semblança al d'avui en dia? O té influència d'alguna manera?

(Pausa de 3 segons)

Doncs fins aquí el programa d'avui, esperem haver aclarit el màxim de dubtes de tothom. Hem intentat respondre les preguntes que més es repetien i les que creiem que eren les més importants.

Si us heu quedat amb algun dubte, sempre podreu escriure tant al Pere com a la Nerea, estan disposats a ajudar-vos en el que us faci falta.

Nosaltres ho deixem aquí, tornem la setmana que ve amb més acció i més informació.

Música final